

IZHAJA VSAK DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Ponemirne šteje se prodajajo po 3 sv. (6 stot.) v mnogih delavskih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Durburgu itd. Zastarele šteje po 5 sv. (10 stot.).

GLASBI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. **OBNE:** Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, omenjene, zahvale, poslanice, oglasi donarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta 2 K. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Prošnje in uveljavljanje v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Vrednost je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Krun 3-20, za pol leta Krun 2-20.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rekepiji se ne vračajo. Naročnino, oglasne in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naradni dom)

Iskajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: **honorarni lista „Edinost“**. - Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 18.

Polno-branilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Avstrijski državni zbor.

DUNAJ 9. Zbornica je pričela prvo čitanje vladne predloge glede podaljšanja bančne privilegija avstro-ogrsko banke in novca in vrednotne pogodbe. Govorili so poslanci Holy, Wityk, Kostantin Lewicki, Buzek, Ellenbogen, Redlich, Kuranda, Pichler, Verstovšek in Korošec.

Železniški svet.

DUNAJ 9. Danes se je vršila plenarna seja letošnjega rednega jesenskega zasedanja državnega železniškega sveta. Seje so se udeležili zastopniki finančnega, trgovinskega, poljedelskega in železniškega ministerstva.

Elektrizacija proge Trst-Opčina.

DUNAJ 9. Na današnji seji železniškega sveta je železniški minister izjavil, da je tekom tega meseca več tvrdk uložilo svoje predloge glede elektrifikacije železniške proge Trst-Opčina. Te predloge se je v tehničnem in finančnem oziru že toliko pretreslo, da bo možno v kratkem pričeti s pogajanjem o posamičnih točkah predlogov, ki jih bo treba še natančneje določiti. Nadejati se je, da bo možno priti do tehniško in finančno primernih konkretnih podlag za definitivno odločitev železniškega ministerstva, ki jo bo isto moralo ukreniti sporazumno s finančnim ministerstvom in s sointeresiranim trgovskim ministerstvom radi nabave električne energije za pristaniške naprave v Trstu.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 9. Zbornica je nadaljevala generalno debato o proračunskem provizoriju. Posl. Ivan Justh, grof Apponyi (Košutova stranka) in Stefan Szabo (agrar. stranka) so govorili proti predlogi.

Češki namestnik odstopi.

DUNAJ 9. „Mittags-Zeitung“ poroča iz Prage, da je češki namestnik grof Coudenhove težko obolel in da je zelo verjetno, da odstopi.

Novi vojaški poveljnik bosanski?

DUNAJ 9. „Zeit“ pritrjuje vest, da v kratkem odstopi voj. poveljnik za Bosno in Hercegovino, general baron, Varešanin in da bo njegovim naslednikom imenovan general pehote R. Gerba.

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Berlinu.

WILDPARK 9. Cesar Viljem se je ob 7-30 zjutraj podal s svojimi lovskimi gosti v Springe, kjer ostanejo dva dni.

HANOVER 9. Cesar Viljem je dospel s posebnim vlakom s svojimi lovskimi gosti v Springe ob 12-30 Lovska družba se je v avtomobilih podala na lovski grad.

Novi avstro-ogrski poslanik v Parizu.

PARIZ 9. „Ag. Havas“ poroča: Francoska vlada je privolila v imenovanje c. in kr. poslanika pri Vatikanu, grofa Szecsen-Temerina c. in kr. poslanikom v Parizu.

Spremembe v ruski diplomaciji.

PETROGRAD 9. Neralov je imenovan pomočnikom ministra za zunanje stvari. Savinski, ravnatelj pisarne ministerstva za zunanje stvari je imenovan odposlanec pri Vatikanu v Rimu. Bolašev, doslej odposlanec pri Vatikanu, je postal odposlanec v Lizboni. Nelidov, generalni konzul v Budimpešti, je poklican v ministerstvo za zunanje stvari.

Volitve v Angliji.

LONDON 9. Do 1. ure popoldne je bilo izvoljenih 152 liberalcev, 199 unionistov, 28 členov delavske stranke, 46 Redmondistov in 5 O'Briensistov. Liberalci so dobili 14, unionisti 20 in delavska stranka 4 sedeže.

LONDON 9. (1-15 po noči). Doslej je bilo izvoljenih: 147 liberalcev, 193 unionistov, 28 členov delavske stranke, 45 pristašev Redmonda in 5 pristašev O'Briensa. Liberalci so dobili 13, unionisti 19, delavska stranka 4 mandate. Minister Churchill je bil zopet izvoljen v Dundee z 3555 glasovi večine.

Kolera.

RIM 9. V zadnjih 24 urah je v palermški pokrajini obbolelo na kolero 5 oseb, ena je umrla; v rimski pokrajini je ena oseba umrla, dve pa oboleli.

Požari.

PARIZ 9. V noči od srede na četrtek je v glavni podružnici Pasteurjevega zavoda v Garchesu pri Parizu izbruhnil ogenj, ki je v kratkem upelnil vsa zavoda. — V zavodu so pridobivala serum proti steklosti in tudi antidifteriserum od konj, ki so jih krmili v velikih hlevih. Iz doslej neznanega vzroka

je v laboratoriju izbruhnil ogenj, ki se je razširil z neznansko hitrostjo in še preden so došli gasilci, so bila v ognju že vsa poslopja. Glavno poslopje je veliko pogorišče. Škoda je velika.

BREST 9. V glavnih delavnicah flotnega arzenala je izbruhnil požar, ki je upelnil prvo nadstropje in del lop, kjer se nahajajo delavnice. Upajo, da rešijo velike proviantne zaloge, ki se nahajajo v enem krilu poslopja.

BRNO 9. Danes zjutraj je začelo greti v bližnjem Kohoutovicu. Vsled vetra se je ogenj naglo razširil na več hiš. Gori še vedno. Na pomoč so prihiteli gasilci iz okolice. Gašenje je težavno, ker leži vas visoko in ker primanjkuje tamkaj vode.

Nesreča v rudniku.

WATTENSCHIED 9. Vsled eksplozije plinov, ki se je v rovu Holland pripetila ob 1. uri po noči, so bili 4 rudarji ubiti, 5 pa navidezno težko ranjenih. Enega moža pogrešajo. Od težko ranjenih je eden popoldne umrl.

Turčija.

CARIGRAD 9. Jeruzalemski patrijarh je prejel vest, da so Druzi napadli mesto Keres, ker je bil ustreljen neki odstavljeni šejk. Druzi so poklali posadko in stotino arabskih kristijanov.

FRANKOBROD o/M. 9. Turški vojni minister je kupil od nemške levantske družbe parnik „Tenedos“, ki ga priredijo za prevažanje čet. „Frankfurter Zeitung“ pravi, da je bil parnik prodan za 20.000 turških lir.

Belgrad 8. Iz Čuprije poročajo, da se je včeraj na progi Čuprija—Senjski Rudnik neki tovorni vlak prevrnil v prepad; strojevodja in zavirač sta bila takoj mrtva, trije zavirači so bili pa težko ranjeni. Nesreča se je pripetila, ker so odpovedale zavornice.

Lvov 9. V mnogih mestih Galicije so se vršili včeraj shodi državnih uradnikov, na katerih so bile vsprejete resolucije glede draginskih doklad in povišanja aktivitetnih doklad.

Obstrukcija radi plinarne v mestnem svetu.

Na dnevnem redu včerajšnje seje mestnega sveta je bilo nadaljevanje razprave o predlogu upravnega sveta občinske plinarne glede dobave plina od kranjske industrijske družbe oziroma od plavžev v Šklednju. Kakor znano, razprava o tej točki je bila začeta že v seji v sredo, v kateri so socialno-demokratski in naši slovenski poslanci označili svoje strogo opozicijsko stališče nasproti temu predlogu, posebno proti vsebini in obliki dobavne pogodbe z kranjsko obrtno družbo.

V zadnji seji je propadel Puecherjev predlog, naj se pogodbo predloži mestnemu svetu v aprobacijo, kateri predlog so slovenski svetovalci toplo podpirali — glasovali so „za“ samo socialisti in slovenski mestni svetovalci, „proti“ laški liberalci, razun — laškega svetovalca Zanolle.

V včerajšnji večerni seji je soc.-demokratski svetovalec Cerniutz izjavil precej začetkom svojega dolgega govora, da bodo socialni demokrati porabili vsa sredstva, da onemogočijo votiranje predloge v razpravi. V tem obilježju se je razvijala včerajšnja daljša seja mestnega sveta.

Dr. Puecher je začetkom seje, ki je bila dobro obiskana, postavil predlog, naj se premeni dnevni red ter razpravlja prej prihodnjo točko dnevnega reda, namreč predlog glede gradnje nove plinarne.

Svetnik Mrach se je izjavil proti temu; svetnik Pincherle si je dovolil le opazko, da prestavljenja in sestavljenja dnevnega reda je prerogativa župana. Pincherleova opazka je bila sprejeta s splošnim mrmranjem nezadovoljstva o tej opazki; tudi se strani — njegovih prijateljev. No, Puecherjev predlog je bil odbit z laško večino.

Nato so bila poročila glede točke v razpravi prečitane na željo Puecherja doslovno (prvi znak obstrukcije, kar je trajalo 20 minut).

Razpravo glavne, že omenjene točke, je uvedel svetnik Arch, predsednik upravnega sveta, ki je v glavnih potezah razložil stališče upravnega sveta plinarne. Glede delavskega vprašanja, ki je v zvezi s to nameravano pogodbo, je omenil, da to nima posebnih skrbij, kajti oškodovanih bi bilo le kakih 40 provizoričnih delavcev. Delavsko vprašanje v plinari — je naglasil posebno Arch — ga bo skrbelo še le tedaj, ko bo zgrajena nova plinarina. Kajti nova plinarina bo zgrajena na podlagi najnovjših tehničnih pridobitev. S temi produkcira v drugih mestih en sam delavec na dan 10 do 12.000 m³ plina, med tem, ko pri nas sedaj producira en delavec na dan samo 700 m³.

Priporočal je toplo tudi podpredsednik Richetti, naj mestni svet sprejme predlog upravnega sveta plinarne, a izjavil se je Richetti previdno in odkritosrčno, da mu predložena pogodba ni — simpaticna.

Nato je začel svet. Cerniutz nekaj pred 9. uro svoj daljši govor v svrhu — prepričevanja navzočih svetovalcev, da je predložena pogodba nesrečna, krivična in pogubna. Govoril je stvarno, a zabeljeno, z raznimi dovpti in ironijami na račun upravnega sveta plinarne in njegovega tehniškega komiteja in posebno na račun ravnatelja plinarne, inženerja Sospisia.

Župan dr. Valerio je otvoril XVII. sejo ob 7. uri zvečer. — Svetovalec dr.

Puecher je predlagal dodatek k zapisniku.

Nato je dr. Puecher predlagal naj se najprej razpravlja o tretji točki dnevnega reda: „Predlog upravnega sveta plinarne glede zgradbe nove plinarne za proizvodnjo plina“. Govornik je predlagal, naj se zgradi novo plinarino.

Svet. Mrach in Pincherle sta se izjavila proti predlogu. Župan je dal predlog dr. Puecherja na glasovanje, ki je pa propadel.

Potem je župan vprašal, so li svetovalci zadovoljni, da se prečita poročilo o pogodbi s plavžem, ker imajo svetovalci itak tiskano poročilo pred seboj.

Manjšina je zahtevala, da se poročilo prečita, nakar je svet. Mrach vskliknil, da je to obstrukcija.

Ko je bilo poročilo prečitano je svet. Arch izjavil, da ni ta predlog glede sklepa pogodbe s kranjsko industrijsko družbo politične ampak le gospodarske narave. Nujno je potrebno, da sklene plinarina omenjeno pogodbo, ker ne more plinarina več proizvajati toliko plina, da bi zadoščal za vse potrebe, in zato je nujno potrebno da mestni svet vsprejme predlog.

Svet. Richetti je tudi dokazoval potrebo pogodbe.

Svetovalec Cerniutz je uvodoma rekel pred vsem, da priznava delavnost dr. Arch, da se je pa v tem slučaju pustil sugerirati. Nekdanji upravni svet je imel dve leti časa študirati vprašanje plina. A kaj je storil upravni svet v teh dveh letih? Vprašanje je to, katero bi bili morali rešiti tehniki. A pridržuje si, da bo o tem govoril pozneje. (Nemir). Ni potrebno, da se gospodje vzemirjajo. Manjšina je povsodi potrebna. Ko bi v mestnem svetu ne bilo manjšine, bi bila občina — oziroma mestna plinarina — že meseca julija sklenila pogodbo s škedenjskimi plavži in sicer po 6-50 stotinke od kubičnega metra, dočim je popustila sedaj 1 stotinko in četrt, to je na 5-25 stot. za kubični meter. Ker se gre za pogodbo 100.000.000 kubičnih metrov, je manjšina s tem občini že koristila 1.250.000 K. Pa če nocoj še ne bo sklenjena pogodba, bodo potem plavži še bolj znižali ceno.

Sicer pa stori manjšina vse, da prepreči vsprejem pogodbe s plavži. Ne morda zato, da bi spravili občino v zadrego, ampak zato, ker vemo, da, ako bo pogodba s plavži vsprejeta, ne dobimo nove plinarne. Govornik dokazuje, da so začeli plavži in železarne na vsej črti boj proti občinskim plinarinam, da bi spravile v denar plin, ki ga same producirajo.

Svet. Lucatelli prigovarja nekaj.

Cerniutz: Gospod Lucatelli, če se molči, se ne more napraviti falop, kakor jih vi se svojimi nesrečnimi interpelacijami.

Tekom daljnih izvajanj je nekaj prigovarjal svet. Braidotti.

Župan je Braidottija svaril, naj ne moti govornika.

Svet. Cerniutz: Gospod župan, mejklici so neobhodno potrebni, da se stvar vsestransko pojasni. (Smeh, tudi župan se smeje).

Govornik je potem kritiziral upravni svet mestne plinarne in rekel, da, ko bi imel kak privatni gospodar tako slabe administratorje, bi jih odpustil brez šesttedenske odpovedi in on ne zna, koliko milijonov bi morali ti administratorji povrniti občini,

ko bi bili odgovorni tako, kakor upravni svetniki „Banche popolari“.

Ob 10 in en četrt je bila seja pretrgana za pol ure.

Ob enajstih je seja zopet začela.

Cerniutz je nadaljeval svoj govor in dokazoval razmere plinarne v raznih mestih na Nemškem, plavžev na Vestfalskem itd. Skočil je iz Vestfalske na Angleško, se dotaknil razmer, ki vladajo v tem oziru v Ameriki, a vrnil se je zopet na Nemško, ter rekel, da se bo z razmerami v Angliji, Ameriki in Franciji pečal pozneje. (Tedaj je govoril že tri ure.) Pečal se je potem z razmerami v Essenu, s tvrdko Westphal, s Kruppom itd., in prešel na plinarino v Kolinu na Reni in ono v Manheimu. O polnoči je zahteval od župana, da konstatira število navzočih.

Župan zvoni: Svetovalci, ki so se razgovarjali v predsobi in po hodnikih so hiteli v dvorano.

Župan: Spoštovani Cerniutz nadaljujte.

Puecher: Ali je navzoče zakonito število?

Svetovalci, ki so bili v predsobi in na vratih, so odgovorili: da! da!

Puecher: Ni zadosti biti zunaj, treba biti tu v dvorani.

Med tem so se nekateri svetovalci večine, ki so se mudili v predsobi in na hodnikih, vrnili na svoje sedeže.

Cerniutz je nadaljeval še kake pol ure, a videti je bilo, da je že zelo utrujen. Ni mogel več niti stati na nogah, temveč je pol sedel, pol stal, opiraje se z rokama na pult.

Medtem se je dvorana na novo precej spraznila.

Puecher je zato vstal in zahteval ponovno, da se konstatira sklepčnost zbornice.

Župan je pozvonil in začel šteti. Svetovalci večine so ostali večinoma zunaj. Zbornica je bila zato nesklepčna.

Tedaj se je župan pokrtil ter vidno razjezen izjavil, da zbog nesklepčnosti zaključuje sejo.

Bilo je pol ene popolnoči. Socijalisti so tedaj začeli ploskati; istotako del galerije. Svetovalci večine so tedaj hiteli v dvorano in začudeno vpraševali župana, kaj to pomeni. A on se je nejevoljen stresel in odšel iz dvorane. Svetovalci večine med njimi je bil posebno glasen dr. Pincherle — so se jezili, češ, da ni potrebno, da so svetovalci v dvorani, dosti je, da so le prisotni.

Tako je torej končala seja z zmago obstrukcije, še predno je končal svoja izvajanja prvi govornik. A bili so prijavljeni k besedi še razni govorniki med temi slovenska poslanca dr. Wilfan in dr. Slavik.

Ker zapade z današnjim dnevom obveznica plavžev napram plinari, je s tem vsa zadeva, če že ne pokopana, pa vsaj zopet za nekoliko časa odnešena. Sicer se pa na to znamenito sejo povrnemo jutri.

Upravno razmere.

Interpelacija posl. Spinčića in tovarišev v seji zbornice poslancev dne 26. novembra 1910.

(Dalje.)

Podali smo date, zbrane v mesecu maju in juniju 1910, iz katerih je razvidno, da je velika večina c. kr. uradnikov vseh kategorij v Trstu in Primorju večča le nemškemu, ali italijanskemu, ali pa le teh dveh jezikov, nikakor pa ne jezika večine prebivalstva te kronovine in da torej vlada tam veliko pomanjkanje na uradnikih, sposobnih za javno službo; ter da je — kar treba posebno naglašati — pri različnih oblastih razmeroma več starejših nego mlajih uradnikov, poznavajočih hrvatski ali slovenski jezik.

Vspričo okolnosti, da glasom zadnjega ljudskega štetja obljudejo Primorsko 356.000 Slovencev in Hrvatov, 334.000 Italijanov in 19.000 Nemcev, da torej Slovenci in Hrvatje — ki se jezikovno le malo razlikujejo med seboj, tako, da Hrvat lahko umeva Slovenca, in ta Hrvat, da si moreta edou na ozemlju drugega v kratkem času prisvojiti jezik drugega — tvorijo absolutno večino prebivalstva v deželi in da so v vseh okrajih precej močno, ali še jako močno, ali celo izključno zastopani;

vspričo določil državnega temeljnega zakona, po katerem so vsa plemena in vsi v deželi navadni jeziki jednakopravni v šoli, v uradu in v javnem življenju; da je javne šole v deželah, kjer biva več plemen, urejati tako, da vsako teh plemen dobiva potrebna sredstva za izobraževanje v svojem jeziku ter da ni izključeno priučenje tudi

a potem nastopi Miklavž s spremstvom, ki prinese pridnim gojenkam daril. Pridite dekleta in udeležite se te lepe zabave!

Vremensko poročilo.

Povodenj v Gornji Italiji.

Iz Piacenze poročajo: Pad narašča. Sinoči je narasla voda za 6 metrov nad normalo. Dežuje neprenehoma. Oblastnija je zakazala, da se strogo pazi na nasipe.

Koledar in vreme. — Danes: Prenos lavret. hišice. — Jutri: III. adv. ned.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 17. Cels. Vreme včeraj: oblačno, deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi.

Tržaška mala kronika.

Tatova nesreča. Na krov italijanske jadrnice „Arico“, ki se sedaj nahaja zasidrana v kanalu, se je predvčeršnjim vtihtatil ponoči neznan zlikovec, ki je pobral, kar mu je ravno prišlo pod roke. Odnesele je par škornjev in povrtnik. Ko je mislil, da je zopet na varnem, se je približal nekemu mornarju, ki mu je prihajal nasproti in mu ponujal škornje na prodaj. Mornar jih je nekoliko časa ogledoval in njegovo začudenje postajalo je vedno večje: konstatiral je, da so bili to prav njegovi škornji! Mornar, Alojzij Lucci, ki je na tako lep način zopet prišel do svojih škornjev, je seveda takoj poklical redarja. Ta je spravil nesrečnega tička v varno kletko. Tat je 40-letni Karol Fröhbauer, ki je zaradi svoje nepoštenosti obrti policiji dobro znan.

Izginila. V sredo zvečer je izginila iz niše 55-letna Virginija Balbi, stanujoča v ul. Giuliani št. 3 ter se ni več povrnila. Domneva se, da se jej je pripetila kaka nesreča.

Radi znakov blaznosti. 48-letna Antonija Viezzoli, stanujoča v ulici Valdirivo št. 24 in 24-letni slaščičar Josip Pipan, stanujoč v Barkovljah sta morala s Trevesom v opazovalnico za umobolne, ker so se na njima pojavili znaki blaznosti.

Aretacija na ladiji. Predvčeršnjim je bil aretiran na krovu Lloydovega parnika 16-letni vajenec Ivan Vascetto, doma iz Buj, ker je že dvakrat okradel oskrbnika omenjenega parnika, Antona Vediča za 24 K.

Uradnik izsiljevalec. Pri trdki s kavo J. Lutvaka je bil zaposlen kakor potovalni agent 26-letni Emil Koerner iz Buke na Moravskem, stanujoč v hotelu Abbazia. Kmalu je zahteval precej visok povisek plače, a ko mu je gospodar to odrekal, je pisal, da drugače pripravi njemu velikansko škodo. Potem je grozil nasproti drugim, da okrađe gospodarja in slično. Stednjic so ga vtaknili pod ključ.

Izpred sodišča.

Radi žaljenja časti potom tiska.

Včeraj se je imel pred tukajšnjem potrošnim sodiščem zagovarjati Don Evgenio Maria Vusio, star 60 let, rojen v Makarski, pristojen v Zader in sicer radi žaljenja časti potom tiska. Tožitelj je bil Viktor Cuttin, urednik lista „Coda del diavolo“. Predmet tožbe je tvorilo v listu „Monarchia“ objavljeno: „Odrpito pismo na tržaškega župana“. Razprava je bila tako živahna, da jo je moral predsednik, deželne sodnije svetnik Minio celo za nekoliko minut prekiniti. — Razprava je končala ob 12.45 z oproščanjem toženca, potem ko je isti podal častno izjavo, in je tudi umaknil tožbo radi žaljenja časti, ki jo je naperil proti Cuttinu.

Naše gledališče.

Jutri, 11. t. m. ob 4. uri popol.

„VSTAJENJE“

grofa Leva Nikolajeviča Tolstega.

To krasno igro vprizori naše gledališče posebno za okoličane in one, ki prvih dveh predstav morda niso mogli obiskati. Poročamo izrečno, da te igre ne povzroči več. Kdor si hoče torej ogledati kaj posebno lepega, ne sme te zadnje predstave zamuditi.

Jutri, zvečer ob 8. uri

„Kovarstvo in ljubezen“

O tej klasični Schillerjevi igri smo že dosti pisali. Prva njena predstava je bila taka, da nas je vse prav prijetno presenetila. Tudi jutrnja predstava ne bo zaostajala za prvo. Zato jo moramo in moremo vsem najtopleje priporočati. Tudi ta igra se letos ne uprizori več.

Vstopnice prodaja vratarica „Narod. doma“.

Društvene vesti.

Miklavžev večer v Trg. izobr. društvu bode jutri ob 7. uri zvečer. Miklavž pride v sijajnem spremstvu z obilnimi darovi. Radi velikega zanimanja in ker je že

doposlanih mnogo daril prosimo vse one gg., ki hočejo kakega svojca presenetiti z darom, naj istega dološljejo vsaj do 6. ure zvečer kolekovanega z narodnim kolekom v ul. S. Francesco št. 2 družt. slugi.

Božičnica za otroke se bo vršila v sredo pred Božičem, t. j. 21. t. m. ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Nar. doma.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Veselični odsek telovadnega društva „Sokol“ v Trstu naznanja, da se vrši nocoj ob 9. uri navadna plesna vaja pod vodstvom brata prof. Umeka.

K obilni udeležbi vabi Veselični odsek.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Česky Jacht klub“ s sedežem v Trstu.

Vesti iz Goriške.

Skregal se je in vrgel v vodnjak! Iz Praprota obč. Sempolaj. Dne 6. t. m. zvečer je prišlo pri Gabronu št. 2 do prepira med materjo in sinom zaradi nekih dolgov, ki jih je mati napravila brez vrednosti sinove, o katerih pa je poslednji vendar doznal. Ko so si — kakor je to, žal, že navada med našim ljudstvom — prerekli vse možno, si je kunštni Jožek zaželel še mrzle kopeli, da se — menda — nekoliko ohladi. Rekel je namreč: Zdaj pa grem v vodnjak! Izgovorjeno in storjeno! Sel je k vodnjaku, se povspel na takomenuvani sapel in — štrbunk v vodnjak! Ali mrzla kopel ga je res hitro strelila. Obšel ga je kes in jel je klicati na pomoč. Prihitela je družina in nekaj bližnjih sosedov, ki so ga res z združenimi močmi rešili iz vodnjaka.

Kraški vojak g. Maks Fabiani je imenovan rednim profesorjem na dunajski tehniški visoki šoli.

Za okrajnega glavarja v Tržič pride baje namestništveni tajnik in deželni poslanec Gasser v Gorici.

Vesti iz Istre.

Javen shod bo v nedeljo dné 11. t. m. pri Bertokih poleg Kopra ob 3. pop. v veliki dvorani „Zadružne krčme“. Dnevni red: 1. Naš deželni zbor. 2. Ljudsko štetje. 3. Gospodarske organizacije. 4. Eventualije.

Iz Boljuna: Tukajšnje društvo „Prešeren“ priredi jutri ob 4. uri popoldne v dvorani Konsumnega društva Miklavžev večer z godbo in petjem. Darovi se vsprejemajo v kons. društvu do 4. ure pop.

Nemška šolska ladija v Puli. Iz Pule 9.: Jutri pripluje semkaj nemška vojna šolska ladija „Hertha“.

Druge slovenske dežele

Samomor gostilničarke. Predvčeršnjim se je ob sedmih zvečer obesila v Mariboru trinidesetletna gostilničarka Frančiška Modrič in sicer v svoji spalnici. V zadnjem času je bila zelo razburjena. — Omenjenega večera se je zaklenila v svojo sobo in ko je njen mož s sekuro odprl vrata, je že izvršila svoj samomorilni namen. Zdravniška pomoč je prišla prepozno. — Zapuščka moža in 16-letno hčer.

Žalostna usoda Iz Celovca poročajo: Sestra deželnosodnega svetnika Knesa, ki se je pred kratkim v Gradcu usmrtila, je bila od tega časa zelo žalostna. V torek zvečer

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes 10. t. m. od 9—12. in od 3—6.

Šivalni stroji, tamburice, ura, klopice, velika množina narejenih oblek, povrniki, paletots za moške in dečke, obleke za otroke, čepice, kožuhovina, kosi in rezki blaga.

Poslano*)

SCHICHT - STEARIN SVEČE
LEDA

NAJBOLJŠA VSEH ZNAMK! APARTEN
ELEGANTEN ZAVOJ.

NE CEDILJO SE NE DAJEJO SAJ
NE DIŠIJO NE KADÉ

GORÉ SVITLIM IN MIRNIM PLAMENOM!!

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Odlikovana pekarna in sladščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9
naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi biškoti posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kroke itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinejšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. **Bresplačna postrežba na dom.** — Priporočila **Vinko Škerk : Trst** se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem

Ravnokar je izšel velik cenik ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljemna
:: željo vsakomur ::
:: brezplačno ::

Rudolf Rus
urur - KRANJ
Ustanovljena leta 1885
Največa trgovina na Gorenjskem.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher
: zobozdravnik : || koncesij. zobni tehnik
... TRST ...
ulico della Caserma št. 13, II. n.

Zastonj in pošt. prosto
pošlje na zahtevo vsakomur pravkar izdani katalog:
Domača · knjižnica · 1911

Seznam izbranih najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih :: knjigotrznica Ig. pl. Kleinmayer & F. Bamberg v Ljubljani

Podjetje za pranje in likanje

Fanny Samokez, Trst
se je preselilo iz ulice Romagna št. 4
v ulico Cecilia 14. - Telefon 22-69.

NAJBOLJŠE SREDSTVO PROTI

infekcijsk. katarju v spolovinah

kateri ovira oploditev krav **goveje živine** kateri ovira oploditev krav

se dobiva v **LEKARNI v SEŽANI.**

Splošno anon. društvo za prevoze

TRST, ulica Ghega št. 3, TRST

Prevoz blaga in pohištva. - Laksur. ekvipaže.
Vozovi za izlete. Telefoni: 2572, 2573, 2574. Telefon za silo: 52.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Podpisani priporočila slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : sladščičarno
Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogel Donadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaščice ZALOGA MOKE iz prvih mlinov. — Vsakovrstni prepečenol (Biscottini). **JOSIP VATOVEC.**

: Postrežba :
tudi na dom.

Glasovita krojačnica Anton Grosser
TRST, CORSO 21, II. nad.

Bogata izbira blaga tu- in inozemskih (angleških) tvrdk.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
- - gospodinjam - - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

Je šla, na pol oblečena, iz hiše. V sredo so jo našli mrtvo v Glini.

Banko Supan v Celovcu je kupil c. kr. priv. kreditni zavod za trgovino in obrt na Dunaju.

Ljubljanski hotel pri „Slonu“ prodan. Znani ljubljanski hotel pri „Slonu“ je kupila akcijska družba za izdelovanje papirja Leykam za 700.000 K.

Književnost in umetnost KONCERT

tržaške podružnice „Glasbene Matice“ 17. dec. t. l.

Dandanes smo si že vsi na jasnem, da so koncerti in dobre gledališke predstave: šola, vzgoja, kulturno delo. Poslušalec ne samo da na takih prireditvah direktno uživa vsled proizvajane umetnosti, ampak tudi indirektno vpliva ta umetnost na človeka v plemenitem in blagem smislu, in to tembolj, čimbolj poslušalec umeva, čimbolj so mu pristopni pojavi umetnosti. V tem namenu podaja društvo k vsakemu koncertu besedilo izvajanih pesmij, in s tem namenom bomo skušali tudi mi podati k posameznim točkam koncertnega vsporeda, posebno k orkestralnim, malo tolmačenja, tako, da bodo poslušalci pripravljene vsaj toliko, da bodo imeli vsaj mal pojm o „čem“ in „kako“ dotičnih točk.

I. Orkestralna točka Smetane „Iz čeških gajev in logov“ je IV. odstavek ciklusa simfoničnih pesnitev „Moja domovina“, velikega dela imenovanega češkega skladatelja. Oni, ki so posetili lansko leto slovenski koncert v „Nar. domu“, so čuli drugi odstavek tega ciklusa, namreč „Vltava“. V tem delu nam krasna glasbena slikarja predstavlja „Vltavo“ od izvirka do mogočnega šumenja velike reke z vsemi spremeljajočimi okolnostmi.

V oddelku IV.: „Iz čeških gajev in logov“, ki ga bo na koncertu 17. t. m. proizvajal popolni, dobro izvežbani vojaški orkester pod vodstvom kapelnika gospoda Preplega, nas pa obsežna in prekrasna, z narodnimi češkimi motivi prežeta glasba Smetane predstavlja lepega poletnega dne v češke blagoslovljene gaje in loge, katerih ljubki cvetni duh in hladne sapice nas napolnjujejo z navdušenjem. Iz splošnega polnega užitka radosti izzveneva naravni, osvetojuči ton zadovoljnosti na deželi. Iz hrupnega nemira nas vodi glasba v senčnati, tihi gaj.

V mehkem dihu vetra se zazibljejo drevesa, listje zašepeta, šumi močnejše in nočnejše, da odmeva ves gaj; vmes se zlija v neskončno harmonijo gostolenje ptičkov. V to himno narave zadoneva iz daljave gozdni rog. Silnejši veter pretrguje to veličastno tihoto in nam prinaša na uho prijazne zvoke veselice na deželi. Blizje in blizje prihajajo k nam glasovi in kmalu smo v sredini sijajne veselice vaščanov, ki se med godbo in rajanjem radujejo življenja. Ta življenja polna radost se izliva v večnosvežo narodno pesem, ki odmeva daleč, daleč tja do zadnje češke krajine.

DAROVI

Nabiralnik v sv. ivanskem „N. D.“. Še le pred nekaj dnevi so v sv. ivanskem „Nar. domu“ iz polnega nabiralnika našli K 25-80 za družbo CM., a ne bo dolgo, ko ga bo treba zopet izprazniti, ker požrtvovalni rodoljubi nabirajo ob vsaki priliki. Tako so tudi v ponedeljek na par spodbujačih besedi g. Hvale, fin. respicijenta, kar maenkrat naložili v nabiralnik približno 15 kron, tako, da v našem „Nar. domu“ kmalu dosežemo že drugo diplomu — 200 K. Vsa čast takim obiskovalcem sv. ivanskega „Nar. doma“!

Veselo omizje pri „Starcu“ ul. Aque daruje družbi sv. C. in M. 6-20 K. Darovali so gg. Goričan, Podjavrček, Kurbisch, Ljubič, Prah in drugi.

Pri Miklavževem večeru podružnice sv. CM. na Greti nabralo se je radovoljnih darov K 19-28.

Za isto podružnico nabrala je gospica Josepina Lavrenčič v gostilni „Konsumnega društva“ v Rojanu K 8.—

Razne vesti.

Umrli je na Dunaju dne 6. t. m. v starosti 75 let vpokojeni oskrbnik premoženja dunajske cerkve sv. Stefana, dvorni svetnik Florijan Hostnig, rodom iz Kamnika na Kranskem.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masino tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Naznanjam da sem odprl gostilno v ulici San Marco 21. Točim vsakovrstna vina in budjevsko pivo. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Za cenjeni obisk se priporoča Viktor Kosič. 1676

Josip Stofla mizaraki mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8 izvršuje vsakovrstna mizaraka dela.

Pristni, dober brinjevec se vdobi Lovra Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Kuhinjske potrebščine iz aluminija in zmaltirane. Ugodne cene. — Umberto Cesca, Via Caserma 11. Trgovina železnin. 1864

Prodaja se ali odda v vsjem pristavo v sredini Kormina, obstoječo iz 2 gospodskih stanovanj, prostornih leti, žitnice, prostorov za uporabo žganjarnice, kolnice, hlev, dvorišče z kapnico in velikim studencem, poleg vrta 286 klf. in vinograda 312 klf. 3 hise za kmetovalce z vrhom 63 klf. in vinograd 248 klf. Nadalje: STAVBIŠČE za hotelsko, šolsko ali slšno uporabo z cerkvijo in velikim dvoriščem, na jako ugodni legi mesta. Natančnejše informacije daje: Jakob Klemenec, Trst ulica Carducci 8. II. n. 2061

Pekarna in sladčičarna: Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Trstu. — Večkrat na dan svež kruh. Najin. sladčičice Pešija na dom. Prejema naročila za vsako pecivo. Velika zaloga moke Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni.

Gostilna z vso pripravo se odda v najem po nizki ceni. Obrniti se je v ulico Caradori (gostilna N. D. O. — Kosič. 2260

EKZISTENCA! Veliki slovenski zavarski zavod, ki lahko konkurira zlasti, kar se tiče ravnanja na življenje z cenami tarfami in modernimi pogoji, išče posred pod ugodnimi pogoji

ZASTOPNIKA. Intelligentni gospodje, ki imajo mnogo znancev, in ki hočejo doseči dober zaslužek, naj pišejo takoj na poštni predalček 243 Trst I. — Zastopstvo je primerno za samostojno ekzistenco, kakor tudi kot posredniški zaslužek za trgovce, gostilnič., uradnike itd.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vosehla št. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpriprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi popravila.

Priporočamo se toj slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruga, a bode najslavnobno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE ZVRŠUJEJO TOČNO.

Pozor Sovenci!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel od gosp. VATOVEC-a dobroznan

gostilno „Pri Detelji“

Trst, ul. Belvedere št. 7, Trst.

Točijo se izborna vipavska, istrska, dalmatinska vina, Opolo in furlanska vina.

Ob vsakem času se dobijo gorka kakor tudi mrzla jedila. Za eventualni „KLUB“ posebna sobica. AGRICIJ FAKIN, lastnik.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Cramofoni zn. Angelj

Za olajšanje nakupa

svojim klientom o priliki božiča in novega leta bo

Tržaški grafični zavod v Trstu

Piazza della Borsa 13, I. nad., Tel. 742 prodajal samo v tem mesecu vse plošče znamke AYSELJ, navadne in znamenite novega kataloga z popustom 20% Bogat izbor fonotipije „ERA FAVORIT, JUMBE in KALIOPE. ZA Dvojne plošče — dva komada K 2-50. Popust 30% na katalog Rena & Serena. Igle prve vrste v skatljih 200 komadov kron 40. Novi tipi govoroček z aparatom v velikem izboru. Popravki in pritiskane vsake vrste. PRODAJA NA OBROKE.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio št. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVVRSTNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVVRSTAN INDUSTRJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO. PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marlje ud. Salarini

Ponto della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vogal Torrente) | Alia città di Londra Velik izbor zagotovljenih oblik za moške in dečke kosemi za otroka. Povračili, močne jope, kakor tudi raznih palstov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tiralski loden. Nepremožljivi plašči (pristajangleški) Specialiteta: biago tu in inozemskih tovarn. Izgotovljejo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Enrico Preuer - Trst

Via S. Lazzaro št. 22

pohišstvo iz bambusa

in indijskega trstja. Predmeti, pripravni za božična in novoletna darila.

Umetni : fotografični ateljè

pri sv. Jakobu - TRST. pri sv. Jakobu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritlišje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgleda, pisanke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče in vsakovrstne spomenike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radl udobnosti P. M. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi sunaj mesta.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Jakob Ericigoj - Trst

tobakarna in trgovina jestvin ulica Massimiliana številka 13

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato založeno prodajalno jestvin in kolonijalnega blaga. Kava stador, vsakovrstna moka, riž, testenina iz Napolja in Bistrice, vsakovrstni čaji, raznovrstni likerji, pivo in vino v buteljkah. Pošilja se tudi na dom in na deželo.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo Likeri, vino in pivo v stekl. Postrežba tudi na dom.

Krojačnica za civiliste in vojake ::

Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n. Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blaga prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. od 9. do 1. in od 3. do 6.

Ivan Godina

stavbni klepar TRST - ulica Soussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela :: kakor n. pr. s avbna, pomorska in obrtna. :: Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se Izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin J. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

ALEKS. FRANCO MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743. Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s potrebo kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popolnoči.

: ČREVLJARNICA :

RAIMONDO ZANINI

Trst Via Tigor I A, Trst, izdeluje točno čevlje vsakega štila za moške, ženske in otroke amerik. itd. - Izvršajo poprave Cene zmerne. Postrežba točna.

Nikdar več v življenju

: se ne ponudi prilika : kupiti za

samih 7-50 K

sledečo krasno zbirko : 30 kosov 7-50 K.

1 rem-ura na sidro s 3-letnim jamstvom, 1 verižica iz američanskega zlata, 1 skrinjica za uro, 2 prstana s ponar. kamni, 2 manjšina gumba iz double-zlata, 3 pat. gumbi za ovratnike, 1 igla za kravate iz amerik. double-zlata, 1 ščipalnik za kravato iz nikela, 1 patent-svinčnik tudi za na verižico, žepno ogledalo v etuiu, 1 žepni glavnik, 1 igla za buze, 1 držalo iz nikla, dvostransko s svinčnikom, 1 broša z metuljem in simili briljanti, 1 gumi za radiranje, 1 ul. beležnik, 1 ustnik za cigare ali cigarete iz prsta, morskega stekla, 1 posodica za pepel, 1 denarnica za Krone in papirnati — denar, 3 komadi lepo dišega mila. — Vseh 30 krasnih predmetov stane z uro vred samo 7-50 K. Istih 30 predmetov, namesto z rafornno uro na sidro, z zlatim elektro-ram, uro vred, triletno jamstvo in zlatom, ki ne sčrni nikdar, stane samo 13 kron. — Kar ne ugalj se zanesite. Riziko izključeno. Do liva se, ako se pošlje denar naprej ali po povračilu od protokolirane družbe: J. H. Rabinowicz, Dunaj VII. LINDENASSE 2—E. T.

NOVO : POGREBNO

PODJETJE V TRSTU

Ima bogato :: založeno prodajalno : vseh mrtvaških predmetov in sicer ogromno izbero naravnih vencev vseh strok in istotako buques palme in umetnih cvetlic perli, porcelana itd. itd. Vsake velikosti in raznih vrst nagrobnih svečilln c. : Najugodnejše cene. :

Corso št. 49 (vogal

Piazza C. Goldoni).